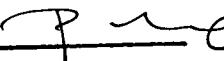

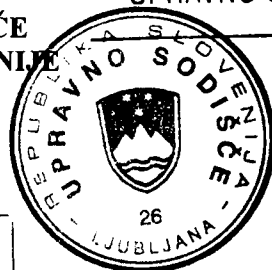

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Fajfarjeva 33
1000 Ljubljana

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA
UPRAVNO SODIŠČE RS, LJUBLJANA

15. 3. 2011

Podpis pristojne
sodne osebe:

_____

I U 1150/2010-24

 MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO URAD RS ZA INTELKTUALNO LASTNINO		
Vredn.:	Prejeto: 20-05-2011	Priloge:
Številka zadeve:	Sig. znak: 105	

S O D B A

V IMENU LJUDSTVA

11512

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom višje sodnice svétnice mag. Mire Dobravec Jalen ob sodelovanju višje sodnice svétnice mag. Miriam Temlin Krivic in višje sodnice Petre Hočevar kot članic senata ter višje pravosodne svetovalke Alenke Dolinšek kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožil tožnik Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije, Šmartinska cesta 152, Ljubljana, ki ga zastopa direktor Gregor Štibernik, po njegovem pooblastilu pa odvetnik Borut Bernik Bogataj, Kidričeva cesta 1, Škofja Loka, zoper toženko Republiko Slovenijo, ki jo zastopa Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino, Kotnikova 6, Ljubljana, zaradi izdaje dovoljenja za kolektivno uveljavljanje pravice do nadomestila za tonsko in vizualno snemanje, o tožbi tožnika proti odločbi toženke št. 31223-15/2009-27 z dne 26. 7. 2010 na nejavni seji dne 15. 3. 2011

o d l o č i l o :

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Stroškovni zahtevek tožnika se zavrne.**

O b r a z l o ž i t e v :

Toženka je v 1. točki izreka izpodbijane odločbe zavrnila zahtevo tožnika za izdajo začasnega dovoljenja za kolektivno upravljanje pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje varovanih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP (v nadaljevanju: začasno dovoljenje). Toženka je zahtevek tožnika za izdajo začasnega dovoljenja zavrnila na podlagi tretjega odstavka 189. člena ZASP v povezavi s prvim odstavkom 39. člena ZASP in prvim odstavkom 154. člena ZASP, ker tožnik ni predložil pooblastila vseh (ali vsaj večine) upravičencev do nadomestila in sporazuma, v katerem so imetniki pravice vsa medsebojna razmerja sporazumno uredili. V 2. točki izreka izpodbijane

odločbe je toženka zavrnila zahtevo tožnika za izdajo začasnega dovoljenja za kolektivno upravljanje pravice do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje glasbenih in avdiovizualnih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP (v nadaljevanju; začasno dovoljenje za glasbena in avdiovizualna dela). Toženka je zahtevek tožnika za izdajo začasnega dovoljenja za glasbena in avdiovizualna dela zavrnila na podlagi 39. člena ZASP, saj gre nadomestilo skupno vsem upravičencem do nadomestila, zato je mogoče s pravico do nadomestila upravljati samo skupno in ne le za posamezne kategorije upravičencev.

Tožnik zoper izpodbijano odločbo tožene stranke vlaga tožbo zaradi nepravilne uporabe materialnega prava in bistvenih kršitev pravil postopka. Navaja, da je glede na prvi odstavek 154. člena ZASP mogoče opraviti delitev po posameznih kategorijah upravičencev. Pravica do nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje varovanih del, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP (v nadaljevanju: nadomestilo) pripada upravičencem po samem zakonu, ne pa na podlagi ustanovitve kolektivne organizacije oziroma na podlagi podelitve dovoljenja taki organizaciji. Toženka je napačno ugotovila delež upravičencev, ki ga pokriva tožnik, saj je izdaji dovoljenja nasprotovalo le Združenje skladateljev in avtorjev za zaščito avtorske pravice Slovenije (v nadaljevanju: Združenje SAZAS), ki je kolektivna organizacija glasbenih avtorjev, s podporo njej pa še Združenje avtorjev in nosilcev malih in drugih avtorskih pravic (v nadaljevanju: ZAMP), katere delež pa je minoren, saj na avdiovizualnem delu literati participirajo le v manjšem deležu (posnetki otroških pravljic, recitacij...). Navaja, da ZASP ne vsebuje določbe, da je prepovedana drobitev kolektivnih organizacij za upravljanje z nadomestilom, s tem v zvezi izpodbijane odločbe ni mogoče preizkusiti, in je zato nezakonita. Stališče toženke, da ZASP zgolj omogoča ne pa tudi zapoveduje izdajo začasnega dovoljenja, je v nasprotju z ustavo zajamčenimi pravicami imetnikov avtorske in sorodnih pravic. Stališče toženke, da ima za izdajo začasnega dovoljenja diskrecijo, predstavlja odrekanje zajamčene pravice po 15. členu Ustave Republike Slovenije upravičencem do nadomestila. Tožnik meni, da v primeru, ko vlagatelj vloži popolno vlogo (148. člen ZASP) in ne obstoji kateri od kriterijev za zavrnitev po 149. členu ZASP, organ mora izdati dovoljenje. Navaja, da je neprimerno, da se toženka v obrazložitvi (in ne zgolj pri navajanju navedb) izpodbijane odločbe sklicuje na očitke druge kolektivne organizacije (Združenja SAZAS), pri čemer je potrebno opozoriti, da ima toženka uzakonjeno dolžnost in pravico do nadzora nad delom tožnika (162. člen ZASP), vendar ta v zvezi z očitki tožnika ni ugotovila napak ali zoper tožnika sprožila postopkov ali uvedla ukrepov po citiranem zakonskem določilu. Glede na navedeno v tem delu (kjer se toženka sklicuje na očitke Združenja SAZAS) izpodbijane odločbe niti ni mogoče preizkusiti. Ker upravičencem zaradi neizdanega dovoljenja nastaja škoda, bi morala toženka izdati vsaj začasno dovoljenje. Glede na navedeno tožnik predlaga, da se izpodbijana odločba odpravi ter se tožniku izda začasno dovoljenje. Tožnik vlaga tudi podredna zahtevka, v katerih predlaga, da sodišče izpodbijano odločbo odpravi in tožniku izda začasno dovoljenje, ta pa nadomestila zbira na ločenem računu in jih razdeli šele, ko bodo upravičenci dosegli sporazum glede ključa delitve; podredno da se tožniku izda stalno dovoljenje za izvajalce, proizvajalce fonogramov in filmske producente. V vsakem zahtevku zahteva tudi povrnitev stroškov postopka. Tožnik predlaga, da sodišče združi odločanje v zadevi I U 1111/2010 in v predmetnem postopku, pri čemer naj zahtevke v predmetni zadevi obravnava kot podrejene zahtevke v zadevi I U 1111/2010.

V odgovoru na tožbo toženka prereka navedbe tožnika v tožbi in sodišču predlaga, da tožbo kot neutemeljeno zavrne.

Stranka z interesom Združenje SAZAS v odgovoru na tožbo prereka tožbene navede tožnika, navaja, da tožnik ne izpolnjuje pogojev za izdajo dovoljenja ter da njegova pravnoorganizacijska oblika ni primerna za izvrševanje dejavnosti kolektivne organizacije, in predlaga, da sodišče tožbo tožnika zavrne kot neutemeljeno.

Tožba ni utemeljena.

V predmetni zadevi je sporno, ali bi morala toženka tožniku izdati začasno dovoljenje, in glede na tožnikov podredni zahtevek, ali bi mu morala izdati začasno dovoljenje za glasbena in avdiovizualna dela. Ker je toženka tožnikova zahtevka z izpodbijano odločbo zavrnila, je sporno, ali je izpodbijana odločba pravilna in zakonita.

Glede začasnega dovoljenja:

V 148. členu Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP; Uradni list RS, št. 16/07 - UPB 3, 68/08, 85/10 – Skl. US) je določeno, da pristojni organ izda dovoljenje (iz 146. člena tega zakona) na podlagi pisne vloge zainteresirane pravne osebe. Vloga mora imeti naslednje priloge: (1) statut, ki določa organe in njihova pooblastila za izvajanje nalog kolektivne organizacije iz 146. člena tega zakona; (2) navedbo oseb, ki so pooblaščenec zastopati kolektivno organizacijo; (3) izjavo o številu oseb, ki so pooblastile kolektivno organizacijo za upravljanje avtorskih pravic na njihovih delih, združenih v repertoar; (4) oceno gospodarskega pomena teh pravic za učinkovitost upravljanja.

V prvem odstavku 149. člena ZASP je določeno, da pristojni organ ne izda dovoljenja, če: (1) statut kolektivne organizacije ni v skladu z določbami tega zakona; (2) materialna podlaga kolektivne organizacije ne zagotavlja napovedane učinkovitosti upravljanja avtorskih pravic ali; (3) je za isto vrsto avtorskih del in za iste pravice že izdano dovoljenje za kolektivno upravljanje avtorskih pravic drugi kolektivni organizaciji, razen če pravna oseba izkaže, da bi lahko zagotovila učinkovitejše in gospodarnejše upravljanje avtorskih pravic in da bi na podlagi pogodb z avtorji upravljala obsežnejši repertoar varovanih del kakor obstoječa kolektivna organizacija. Z izdajo dovoljenja novi kolektivni organizaciji dotedanji dovoljenje preneha veljati.

V tretjem odstavku 189. člena ZASP je določeno, da če se v enem letu od uveljavitve tega zakona ne ustanovijo ustrezne kolektivne organizacije, lahko urad izda začasno dovoljenje za kolektivno uveljavljanje določenih pravic pravni osebi, ki ne izpolnjuje pogojev iz 149. člena tega zakona, v katerem določi rok in pogoje za začasno kolektivno uveljavljanje pravic.

Sodišče ugotavlja, da je toženka pravilno štela, da je vloga tožnika za izdajo začasnega dovoljenja popolna (saj je vsebovala vse priloge iz 148. člena ZASP), zato je v zadevi lahko odločila meritorno.

V prvem odstavku 39. člena ZASP je določeno, da zneske nadomestil za privatno in drugo lastno reproduciranje, ki pripadajo skupno vsem upravičencem po tem zakonu, predpiše Vlada Republike Slovenije. V prvem odstavku 154. člena ZASP je določeno, da se nadomestilo, zbrano na podlagi drugega odstavka 37. člena ZASP, deli avtorjem v obsegu 40%, izvajalcem v obsegu 30% ter proizvajalcem fonogramov oziroma filmskim producentom v obsegu 30 %.

Sodišče ugotavlja, da je pri obravnavi zahtevka tožnika za izdajo začasnega dovoljenja toženka pravilno izhajala iz narave pravice do nadomestila (prvi odstavek 39. člena ZASP in prvi odstavek 154. člena ZASP), ki gre skupno raznovrstnim upravičencem. Iz citiranih določb (čeprav se nanašata na določitev in razdelitev nadomestila) izhaja narava pravice do nadomestila, posledično pa tudi, kakšna mora biti materialna podlaga za učinkovito upravljanje pravice. Da bi bilo mogoče začasno dovoljenje izdati, bi moral tožnik izkazati, da bo zagotovil uspešno izvajanje začasnega dovoljenja za tiste upravičence, ki jih ne zastopa oziroma mu niso dali pooblastila za upravljanje s pravico do nadomestila. Tožnik bi lahko zagotovil uspešno izvajanje začasnega dovoljenja samo v primeru, če bi dosegel sporazum vseh upravičencev (avtorjev različnih varovanih del, izvajalcev različnih varovanih del, proizvajalcev fonogramov in filmskih režiserjev) glede delitve nadomestila (delitveni ključ oziroma delitveno razmerje). Takšen sporazum je nujen, saj prvi odstavek 154. člena ZASP določa delitveno razmerje zbranih nadomestil le na osnovni ravni. Za nadaljnjo delitev nadomestila med posamezne skupine upravičencev pa je potrebno skleniti dogovor o delitvi.

Glede na naravo pravice do nadomestila je dogovor o delitvi nadomestila pogoj, brez katerega ni mogoče izdati tako stalnega (v tem primeru mora biti dogovor vsebovan v statutu kolektivne organizacije, ki se poteguje za izdajo stalnega dovoljenja) kot tudi začasnega dovoljenja. Za doseg dogovora o delitvi pa si morajo poleg upravičencev do nadomestila prizadevati tudi kolektivne organizacije, ki zastopajo posamezne upravičence do nadomestila. Iz prvega odstavka 146. člena ZASP med drugim izhaja, da so kolektivne organizacije nepridobitne, kar predvsem označuje, da je njihov smisel delovanja v zadovoljevanju potreb njenih članov (upravičencev do nadomestila). Glede na določbo 146. člena ZASP kolektivne organizacije niso same sebi namen in ni pomembno, katera kolektivna organizacija (tožnik ali Združenje SAZAS, ki se tudi poteguje za predmetno dovoljenje) bo upravljala s pravico do nadomestila, pomembno je le, da se bo nadomestilo od zavezancev (za plačilo nadomestila, določenih v prvem odstavku 38. člena ZASP) uspešno pobralo ter pravično razdelilo med upravičence. Sodišče se strinja z ugotovitvijo toženke, da sama ključa delitve (kot pogoja v začasnem dovoljenju) ne more določiti, saj bi to preseglo njene pristojnosti, poleg tega pa bi bila določitev arbitrarna, ker ne bi temeljila na podatkih o dejanski uporabi del. V času analognih nosilcev (zvoka in slike) in analognih naprav za reprodukcijo, bi bila določitev ključa delitve s strani državnega organa mogoča. Posledica razvoja digitalnih naprav (s katerimi se lahko reproducira raznovrstna avtorska dela) in praznih nosilcev digitalnega zapisa (na katere je mogoče shranjevati raznovrstna varovana dela) in med katerimi je velikokrat sploh težko ločiti, ali so naprave ali nosilci, pa je, da stroga ločitev po uporabi ni več mogoča, zato je nujen sporazum upravičencev glede delitve nadomestila.

Ker brez dogovora o delitvi nadomestila začasnega dovoljenja ni mogoče izdati, sodišče ni ugotavljalo, ali je za izdajo začasnega dovoljenja potrebno, da ima kolektivna organizacija za zbiranje nadomestila pooblastila vseh ali samo večine upravičencev do nadomestila.

Sodišče se strinja s toženko, da tretji odstavek 189. člena ZASP izdajo začasnega dovoljenja zgolj omogoča, ne pa tudi zapoveduje. Tožnik nima prav, ko navaja, da je navedena razlaga toženke v nasprotju z ustavo zajamčenimi pravicami imetnikov avtorske in sorodnih pravic. Iz jezikovne in logične razlage tretjega odstavka 189. člena ZASP izhaja, da začasno dovoljenje upravni organ izda po prostem preudarku, saj organ pravni osebi, ki ne izpolnjuje pogojev iz 149. člena ZASP, začasno dovoljenje lahko izda, lahko pa tudi ne. Odločitev toženke o zavrnitvi tožnikovega zahtevka ni samovoljna, saj je obrazložena v smislu petega odstavka

214. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP; Uradni list RS, št. 24/06 – UPB 2, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/07 – Odl. US, 8/10), ki določa da če je pristojni organ po zakonu upravičen zadevo rešiti po prostem preudarku, mora v obrazložitvi med drugim navesti ta zakon in razloge, zakaj je tako odločil, in kako je uporabil obseg in namen prostega preudarka. Ker brez sporazuma o delitvi nadomestila ne bi bilo zagotovljeno uspešno izvajanje začasnega dovoljenja, je toženka upravičeno (po prostem preudarku) zavrnila tožnikov zahtevke za izdajo začasnega dovoljenja.

Glede začasnega dovoljenja za glasbena in avdiovizualna dela:

Ker (kot je obrazloženo zgoraj) narava pravice do nadomestila (ki gre skupno raznovrstnim upravičencem) zahteva, da se s pravico nadomestila upravlja skupno, toženka ne more podeliti dovoljenja tožniku za pobiranje nadomestila zgolj za kategorijo upravičencev, ki so združeni v njeni kolektivni organizaciji (glasbeni izvajalci in proizvajalci fonogramov). Poleg tega so do dela nadomestila upravičeni raznovrstni izvajalci (igralci, plesalci...) in ne samo glasbeni izvajalci. Ker razmerje delitve nadomestila med upravičence iz 154. člena ZASP ni določeno, ne bi bilo zagotovljeno uspešno izvajanje začasnega dovoljenja za glasbena in avdiovizualna dela. S tem v zvezi sodišče ni upoštevalo tožbenega ugovora tožnika, da ZASP ne vsebuje določbe, da je prepovedana drobitev kolektivnih organizacij za upravljanje z nadomestilom, saj iz narave pravice do nadomestila izhaja, da s pravico do nadomestila lahko upravlja le ena kolektivna organizacija. Glede na navedeno je izpodbijana odločba v delu, v katerem je toženka zavrnila zahtevek tožnika za izdajo stalnega dovoljenja za glasbena in avdiovizualna dela, pravilna in zakonita.

Sodišče ugotavlja, da v tožbi postavljena podredna tožbena zahtevka predstavljata nedovoljeno spremembo zahtevka tožnika, kar je v nasprotju s prvim odstavkom 133. člena Zakona o splošnem upravnem postopku - ZUP, ki določa, da ko je postopek uveden, lahko stranka do izdaje odločbe na prvi stopnji razširi ali spremeni postavljeni zahtevek ne glede na to, ali ima razširjeni oziroma spremenjeni zahtevek isto pravno podlago ali ne, če se tak zahtevek opira na iste bistvene sestavine dejanskega stanja in, če je organ pristojen za njegovo reševanje.

Sodišče ni sledilo predlogu tožnika za združitev postopkov (I U 1111/2010 in I U 1150/2010), ki se nanašata na izdajo stalnega in začasnih dovoljenj tožniku. V prvem odstavku 42. člena ZUS-1 je med drugim določeno, da sodišče lahko s sklepom več pri oddelku sodišča odprtih postopkov o istem predmetu združi v skupno obravnavo in odločanje. Združitev zgoraj citiranih postopkov po mnenju sodišča ni potrebna, saj se zaradi zdžitve postopkov zadevi ne bosta pospešeno obravnavali, ne bo prišlo do zmanjšanja stroškov, zaradi posamičnega obravnavanja pa tudi ne bo prišlo do protislovnih odločitev sodišča, razen tega pa v zadevah ni obravnavan isti predmet (toženka je z dvema odločbama odločila o različnih tožnikovih zahtevkih).

Sodišče je tako na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1 tožbo zoper izpodbijano odločbo kot neutemeljeno zavrnilo.

Odločitev o stroškovnem zahtevku tožnika temelji na podlagi četrtega odstavka 25. člena ZUS-1, ki določa, da vsaka stranka trpi svoje stroške, če sodišče tožbo zavrne ali zavrže ali se postopek ustavi.

PRAVNI POUK: Zoper to sodbo ni dovoljena pritožba (73. člen ZUS-1).

V Ljubljani, dne 15. 3. 2011

**Predsednica senata:
mag. Mira Dobravec Jalen, l.r.**

Ta prepis je soglasen z iz.
Podpis pristojne sodr.

Štampa plačana pri pošti
1102 Ljubljana

ŠTEVILKA: I U 1150/2010-26
VSEBINA: pravnomočna sodna odločba

POŠILJATELJ:

UPRAVNO SODIŠČE RS

Fajfarjeva 33

1000 LJUBLJANA

R

Pošta 1102 Ljubljana

RR 60949 002 0 SI

OSEBNO! ZPP

NASLOVNIK:

RS, MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
URAD RS ZA INTELEKTUALNO LASTNINO
Kotnikova 6

1000 LJUBLJANA

ly

VR-MP-3

ZPP-L-A5

OBVESTILO SODIŠČU O OPRAVLJENI VROČITVI
(izpolniti v primeru osebne vročitve)

ŠTEVILKA: I U 1150/2010-26
VSEBINA: pravnomočna sodna odločba

PREJEMNIK
OBVESTILA:

UPRAVNO SODIŠČE RS
Fajfarjeva 33
1000 LJUBLJANA

NASLOVNIK PISMA:

RS, MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
URAD RS ZA INTELEKTUALNO LASTNINO
Kotnikova 6
1000 LJUBLJANA

OBVESTILO SODIŠČU O OPRAVLJENI VROČITVI
(izpolniti v primeru navadne vročitve, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben)

ŠTEVILKA:
VSEBINA:

PREJEMNIK
OBVESTILA:

NASLOVNIK PISMA:

OBVESTILO O PRISPELEM PISMU
(izpolniti v primeru osebne vročitve)

RS, MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO URAD RS ZA INTELEKTUALNO LASTNINO
Kotnikova 6, 1000 LJUBLJANA

Za vas je prispelo priporočeno pismo opr. št. I U 1150/2010-26
z vročilnico št. Ljubljane, iz

Ker vam danes dne ..... vročevalc pisma ni mogel
osebno izročiti, prav tako ga tudi ni mogel izročiti nobenemu od odraslih
članov vašega gospodinjstva, lahko pismo prevzamete na pošti .....
danes od ..... do ..... ure oziroma vsak dan v delovnem času
pošte. Pismo lahko prevzamete v 15 dneh od dne ..... dalje.

V ..... dne ..... (podpis vročevalca)

OBVESTILO O PRISPELEM PISMU
(izpolniti v primeru navadne vročitve, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben)

Za vas je prispelo priporočeno pismo opr. št. ....
z vročilnico št. ...., iz

Ker vam danes dne ..... vročevalc pisma ni mogel
osebno izročiti, prav tako ga tudi ni mogel izročiti nobenemu od odraslih članov
vašega gospodinjstva, in ker nimate predalčnika oziroma je vaš predalčnik
neuporaben, je bilo pismo vrnjeno pošti ..... kjer ga
lahko prevzamete danes od ..... do ..... ure oziroma vsak dan
v delovnem času pošte. Pismo lahko prevzamete v 30 dneh od dne
..... dalje.

V ..... dne ..... (podpis vročevalca)